

Effekt af tværsektoriel behandling målt på gangdistance og livsstilsændring hos patienter med claudicatio intermittens (P-2017-2-04)

Resumé

Både nationalt og internationalt defineres patienter med claudicatio intermittens som havende en hjertekar sygdom med samme ætiologi som øvrige hjertekarsygdomme, hvorfor forebyggende og rehabiliterende tilbud bør følge samme retningslinjer som for patienter med iskæmisk hjertesygdom. På trods af dette findes der ikke systematiserede tilbud til denne gruppe.

Projektet er et samarbejde mellem Albertslund Kommune og Karkirurgisk Klinik, Rigshospitalet. Vi vil i et randomiseret klinisk forsøg undersøge om patienter med claudicatio intermittens, som får tilbudt et klinisk forebyggende hjerte-kar rehabiliteringsforløb i primærsektoren med fysisk træning, diætvejledning, undervisning af sygeplejerske og rygestopkursus samt understøttende sundhedsteknologi opnår vedvarende livsstilsændringer, sammenlignet med patienter, som modtager vanlig behandling i Karkirurgisk Klinik. Det primære effektmål er gangdistance. Sekundære effektmål er selv vurderet helbred og patientoplevelse af involvering. Vi vil endvidere undersøge, hvilke faktorer, der bidrager positivt og negativt til at støtte vedvarende livsstilsændringer. Primærsektoren har allerede veletablerede rehabiliteringsforløb for patienter med iskæmisk hjertesygdom. I samarbejde med Albertslund Kommune vil vi som noget nyt tilbyde patienter med claudicatio intermittens (CI) et hjerte rehabiliteringsforløbet og supplerende medtænke patientinvolvering og sundhedsteknologi. Fastholdelse efter afsluttede træningsforløb er en velkendt problematik. Gennem patientinvolvering og motiverende sundhedsteknologi håber vi at støtte fastholdelse af livsstilsændringer hos patientgruppen. Formålet er derfor i samarbejde med primærsektoren at undersøge effekten af en klinisk forebyggelses- intervention, som aktivt involverer patienterne og understøttende sundhedsteknologi, på livsstilsændringer og gangdistance hos patienter med Claudicatio intermittens. Sundhedsstyrelsen har i 2016 udarbejdet "Anbefalinger for forebyggelsestilbud til borgere med Kronisk sygdom", hvilket åbner op for tilbud til borgere, som ud fra en sundhedsfaglig vurdering af funktionsevne og helbredsforhold kan have gavn af tilbud om sygdomsmestring. Forskningsprojektets resultater vil kunne bidrage til videre udvikling heraf. Håbet er endvidere, at patientgruppen på landsplan vil få tilbud om effektive, formaliserede rehabiliterings og forebyggelsesforløb.

Baggrund for projektet

På Rigshospitalet ses årligt mere end 2000 patienter med iskæmi i benene. Heraf har 1200 intermitterende claudicatio, hvoraf ca. 400 hører til samarbejdskommunens optageområde: Albertslund, Glostrup, Ishøj, Brøndby, Hvidovre, Høje-Taastrup og Vallensbæk. Patienter hvor revaskularisering ikke er ufravigelig, tilbydes for nuværende kortfattet vejledning om anbefalinger til rygestop, øget aktivitetsniveau (gangtræning) samt forebyggende medicinsk behandling i Karkirurgisk Klinik. Patienten skal herefter træne og ændre livsstil på egen hånd og afsluttes fra ambulatoriet. Ca. 65% af patienterne med diagnosticeret CI ændrer ikke livsstil efter anbefalingerne, hvilket giver risiko for amputationer, AMI og apopleksi, som både personligt og samfundsøkonomisk er en stor byrde. Patienterne udfordres af på egen hånd at skulle træne og stoppe med at ryge. Derudover anser patienterne ikke den forebyggende behandling for at være en egentlig behandling på lige fod med kirurgi. At ændre livsstil er en udfordring og træning vil være forbundet med smerter. Rådgivning uden samtidig understøttende intervention ansporer ikke i tilstrækkelig grad patienterne til vedvarende livsstilsændringer

Forskningsdesign

Forsøget gennemføres som et randomiseret klinisk forsøg. Interventionseffekten undersøges med såvel en kvantitativ og en kvalitativ tilgang som beskrevet i forsøgsprotokollen, som er godkendt af Videnskabsetisk Komite. Der inkluderes 118 patienter som efter baseline målinger af livsstil og gangdistance randomiseres til enten kontrolgruppe eller interventionsgruppe, 59 patienter i hver gruppe. Kontrolgruppen modtager standard behandling. Interventionsgruppen vil ud over standardbehandling, modtage kommunalt forebyggelsestilbud i samarbejde med Albertslund Kommune i form af fysisk træning, diætvejledning, rygestopkursus, og undervisning af sygeplejerske. For at fastholde patienterne i livsstilsændringer anvendes skridttællere og personligt genererede motiverende SMS. Begge patientgrupper følges ved 6 og 12 måneder i Karkirurgisk klinik i forhold til forsøgets effektmål. Primære effektmål er gangdistance. Sekundære effektmål er distal BT-måling, livsstilsændring indenfor KRAM-faktorerne, selv vurderet helbred, og oplevet grad af patientinvolvering. Kvalitativt evalueres patientoplevelser af faktorer, som har influeret positivt eller negativt på livsstilsændringer. Projektets udføres i samarbejde med 3 fysioterapeuter og diætist fra Albertslund Kommune, forskere fra Abdominalcentret og ledelsen på Karkirurgisk Klinik, Rigshospitalet. Forsøget opstarter i Albertslund Kommune i januar 2018.